

åpent

ROOM

ET BLAD FRA STATSBYGG 1/2003

Anlegg for
energisparing i Tromsø

Side 5

Hilde Nordskogen
med stramme tøyler

Side 14

Midt i Brussel
EU – her er vi

Side 15

ÅPENT ROM

Åpent rom nr. 1 – 2003

Et blad for politikere, media og forvaltning.

Utgiver: Statsbygg

Bente Myhre Haast, redaktør

Øvrige bidragsyttere denne utgave: Jan Ivar Bøe, Elin Lied, Mette Nordhus, Jens Ove Kristiansen og Stein Laeskogen, Statsbygg og Gudmund Stokke, NAL.

Redaksjonen avsluttet mars 2003

Design og produksjon: Gazette

Papir: 170/135g Eurobulk

Opplag: 3 000

Forsidefoto: Torgrim Rath Olsen

Baksidefoto: Linda Cartridge

ISSN 1503-4720

Statsbygg

Byporten

Biskop Gunnerus' gt. 6

Postboks 8106 Dep

0032 OSLO

Telefon: 22 24 28 00

Telefaks: 22 24 28 06

www.statsbygg.no

postmottak@statsbygg.no

STATSBYGG

LEDER

MYE Å SE TILBAKE PÅ – MYE Å SE FRAM TIL

Statsbygg ble etablert i 1993. Husleie ble innført og vi kunne dermed drive en mer forsvarlig forvaltning av våre bygninger, som er en viktig del av landets realkapital. Derfor kan Statsbygg i år feire 10 års jubileum som forvaltningsbedrift.

Det er ti år med lange tradisjoner. Bare siden tidlig på 1800-tallet snakker vi om et halvt tusen bygninger som et synlig resultat av nasjonsbyggingen. Og flere skal det bli.

Og om hundre år er slett ikke allting glemt! Bygningene utgjør en vesentlig del av vår nasjonale formue og forteller en del av Norges arkitekturhistorie. De vil bli stående som monumenter over sin tid. De vil bli vurdert ut fra hvilke estetiske og funksjonelle verdier de står for, og ikke ut fra hva det kostet å bygge dem, som samtiden alltid har vært mest opptatt av.

Det går en tråd fra brynje til fiolinstreng, fra Håkonshallen i Bergen til Fjordoperaen i Oslo. Hvordan tråden skal vikles ut videre, handler ikke om hvilken vei den høyst oppegående 10-åringen Statsbygg hopper, men om framtidstro og perspektiv.

Bente Myhre Haast
Ansvarlig redaktør

Si din mening til: skri-bente@statsbygg.no.

5 ■ ENERGISPARENDE BYGG VED UNIVERSITETET I TROMSØ

Det skal bygges seks hus på 38.000 kvadratmeter ved Universitetet i Tromsø. Ventilasjon, varme og lys styres automatisk ut fra bruken av husene. De totale byggekostnadene ved å investere i slik systemer øker med 10–20 prosent, men dette spares fort inn på redusert energiforbruk!

9 ■ TETT PÅ: HILDE NORDSKOGEN

– Enhver organisasjon bør med jevne mellomrom både se inn i seg selv og få andre til å kikke en i kortene, sier Statsbyggs ferskeste direktør, Hilde Nordskogen (39).

10 ■ EU – HER ER VI

I januar i år kjøpte den norske stat et 11 etasjers kontorbygg på 8.200 m² i Rue Archimède 17 i Brussel. Bygget ligger bare et steinkast fra EU-kommisjonens hovedkontor.

11 ■ PORTRETTET: BJØRNT. GRYDELAND

Åpent rom har truffet Norges EU-ambasador Bjørn T. Grydeland som mener det er strategisk viktig at Norge nå har sikret seg kontorer innenfor sikkerhetssonen i Brussel.

14 ■ FØRSTE GRABBETAK FOR NY OPERA

Statsbygg inviterte til offisiell oppstart av grunnarbeidene i Bjørvika 17. februar. Kulturminister Valgerd Svarstad Haugland tok det første grabbetaket på tomte. Med det gikk startskuddet for et meget omfattende grunnarbeid.

15 ■ FRODIG PÅ FORNEBU

Man har ikke tid til å vente på at naturen går sin gang på Fornebu. Derfor er 22.000 trær og 137.000 busker satt i bestilling.

VÆR VARSOM – VIS BYGGEVETT

«Vis respekt for bygningen uansett alder og stilart!» og «Velg materialer som tåler tidens tann» er utdrag fra Statsbyggs Vær Varsom-plakater for godt bygningsvern. Plakatene er lagt ved dette bladet.

Fjellvettreglene og pressens Vær varsom-plakat er kjent for de fleste og gir oss påminnelser om hva vi bør gjøre og ikke gjøre i gitte situasjoner. Statsbygg ønsker å ta vare på kulturminner og har derfor laget to «Vær varsom»-plakater, for å oppfordre alle til å vise sunt byggvett ved ombygging, vedlikehold og ved reparasjoner.

Prinsippene kan anvendes både på nye og gamle bygg, men alle bygninger og situasjoner er forskjellige og må derfor vurderes individuelt. Statsbyggs ønske er at plakatene skal mane til ettertanke og øke bevisstheten om behandling av våre bygg.

Vær Varsom-plakater kan bestilles på postmottak@statsbygg.no. ■

BYGGHERRE I TO LAND

Statsministerne Kjell Magne Bondevik og Mikhail Kasianov ved åpningen av den nye grensestasjonen i Borisoglebsk. (Gorm Kallestad, SCANPIX)

Med 200 meters mellomrom har Statsbygg vært byggherre både i Norge og Russland.

10. januar, nøyaktig en måned etter åpningen av Storskog Grensestasjon på norsk side, ble Borisoglebsk Grensestasjon overlevert til russiske myndigheter. Overleveringen falt sammen med feiringen av 10-årsjubileet for Barents-samarbeidet, og stasjonen er på mange måter et resultatet av det norsk-russiske samarbeidet i nord.

– Vi åpner en grensestasjon som ikke skal hindre folk i å besøke nabolandet. Tvert imot. Den skal forenkle kontakten

over grensen, sa statsminister Kjell Magne Bondevik da han stod for åpningen i Borisoglebsk. Både Bondevik og Russlands statsminister Mikhail Kasianov sa at den nye grensestasjonen er et godt utgangspunkt for et tettere og bedre samarbeid.

– Et utfordrende, lærerikt og morsomt oppdrag med et godt resultat som følge av et godt samarbeid mellom alle engasjerte parter, oppsummerer Statsbyggs prosjektleder – Bjørn-Egil Høgevold. For, som Russlands statsminister Kasianov sa i sin tale: – Selv om klimaet i nord er kaldt, er samarbeidsklimaet varmt. ■

STATLIG BYGGERI GJENNOM 200 ÅR

«Staten bygger» er tittelen på praktboka som utgis i anledning Statsbyggs 10-års jubileum som forvaltningsbedrift. Kunsthistoriker Geir Thomas Risåsen har ført i pennen boka som tar for seg et bredt utvalg av de arkitektoniske hovedverkene som inngår i vår forvaltningshistorie.

Sammenhengen mellom byggevirksomheten og oppbyggingen av Norge som

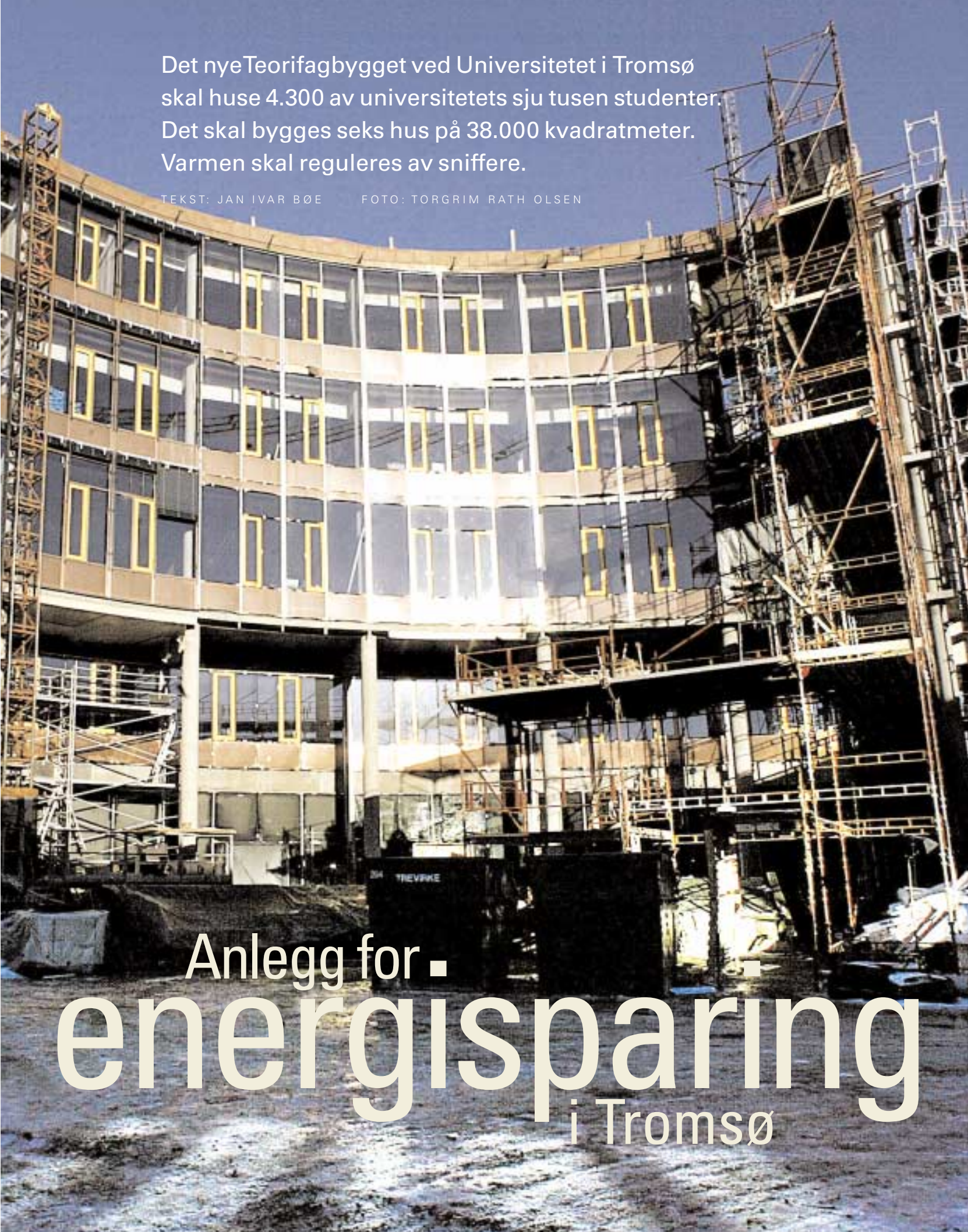
selvstendig nasjon kommer klart fram, likeså arkitekturens trender.

Den 176-siders boka utgis av Forlaget PRESS og Statsbygg. Boka bygger i stor grad på Lyder Braathens rikholdige kunnskap og materiale. Bente Myhre Haast har ledet redaksjonsrådet. Boka er rikt illustrert, og koster 350 kroner. ■

THOMAS BJØRNFLATEN

Lyder Braathen

A large, curved building under construction, featuring extensive scaffolding and a curved facade with many windows. The building is the central focus of the image, set against a clear blue sky. The foreground shows a construction site with some debris and a black container.

Det nye Teorifagbygget ved Universitetet i Tromsø skal huse 4.300 av universitetets sju tusen studenter. Det skal bygges seks hus på 38.000 kvadratmeter. Varmen skal reguleres av sniffere.

TEKST: JAN IVAR BØE

FOTO: TORGRIM RATH OLSEN

Anlegg for energisparring i Tromsø

Et system for teknisk kjøling og ett for komfortkjøling.

Sonebasert el-kraft installert over himlingen.

«Sniffere» og bevegelsesdetektorer.

Den tradisjonelle radiatoren på veggen er erstattet av varme- og kjølebafler i taket.

– Det er skikkelig schwung over Solplassen, sier byggeleder Bengt Mortensen på klingende nordnorsk; han står på taket og ser ut over byggeplassen med Tromsdalen i det fjerne.

Rundt Solplassen buer bygget seg med en svær glassfasade og gir en luftig ramme rundt plassen. Her kan studentene gå ut fra kantina og nyte den rene Tromsø-lufta. Inne skal lufta holde akkurat passe temperatur; det sørger ny teknologi for.

HUS MED SNIFFERE OG FØLERE Både oppvarming og kjøling i byggene gjøres med vann, der varme- og kjølelementer, «bafler» som de kalles, er montert i taket. I baflene er det to sløyfer, en for varmt vann og en for kaldt vann til kjøling. Den tradisjonelle radiatoren på veggen under vinduet er dermed borte i de aller fleste rommene.

–Varme og kjøling i samme system er ikke noe nytt, men det er ikke benyttet i så store bygg i Norge tidligere. Vi har i tillegg valgt en bedre glasskvalitet, for å unngå kulderas på store glassflater, sier prosjektleder i Statsbygg, Kjell Jensen.

I alle rom monteres det «sniffere» som måler innholdet av karbondioksyd i rommet og temperaturfølere for å kontrollere temperaturen. Det installeres også bevegelsesfølere for å registrere om rommet er i bruk. På den måten måles kontinuerlig behovet for ventilasjon og varme. Er det mye folk, gir det høyt karbondioksyd-utslag som utløser mer ventilasjon. Når rommet er tomt, senkes temperatur og ventilasjonsbehov til et minimum. Slik blir ventilasjon, varme og lys styrt automatisk ut fra bruken av rommet, og ikke minst viktig – driftskostnadene optimaliseres.

– Automatisk og «bruksfølsom» styring av varme, ventilasjon og lys ved hjelp av følere og detektorer vil bli mer og mer utbredt i nye bygg, mener sivilingeniør Peter Ihlefeldt, avdelingsleder VVS og energi i OPAK. Systemet kalles BUSS-teknologi, og går ut på at flere tekniske data som registreres i bygget sendes og styres via samme kabelnett. De totale byggekostnadene ved å investere i slike systemer øker med 10–20 prosent, men dette spares fort inn på redusert energiforbruk. – Av andre byggeprosjekter som

ANOTHER BRICK IN THE WALL

Murerne legger 652.000 murstein, stein på stein. Det er blant annet hentet murere fra England til jobben. Inni bygningskroppene er det tilsammen 83 kilometer rør og 1.370 kilometer armeringsjern.

TØMMER HOGD VED FULLMÅNE

Samisk senter får nye kontorer i et av byggene. I nærheten bygges det en paviljong på 175 kvadratmeter, som skal brukes til kulturelle aktiviteter og være et visningssted for samisk kultur. Paviljongen er formet som en halvmåne, med et ildsted omkranset av naturstein. Arkitektene har lagt vekt på tradisjonell samisk byggeskikk. Jon Ole Andersen, kunsthåndtverker fra Karasjok, er engasjert for å ivareta dette. Tømmeret til bærekonstruksjonene er malmfuru fra Indre Troms, valgt ut av Andersen. Tømmeret er hogd ved fullmåne, etter samisk skikk. Da skal det holde seg lenger. Tømmeret ligger nå og tørker til våren, for å unngå at de store stökkene sprekker.

installerer slik teknologi er Statskrafts nybygg på Lysaker utenfor Oslo, og Rikstrykdeverkets bygg ved Akerselva, forteller Ihlefeldt.

STRØM OG DATA FRA TAKET På kontorer og utvalgte rom er det et «plug-in»-system fra en såkalt flatkabel i taket. Tele- og datainformasjon til det enkelte rom plugges inn i en takmontert node som sammen med elkraft føres ned langs veggen i en nedføringsstav. Kabelkanaler langs veggene er stort sett borte, noe som gir større fleksibilitet for innredning av rommene, og letter rengjøringen.

TERMOGRAFERING Veggene i bygget termograferes, det vil si at hele fasaden fotografes innenfra med et spesielt kamera som viser temperatur på flatene. Selv de minste ►

Med 550 plasser blir dette Tromsøs nye storstue. Her blir det konferanser og større arrangementer, med tolkeanlegg og muligheter for videooverføring til auditorier i nabobyggene. En fullt utstyrt rettsal blir innredet, så jusstudentene kan øve seg på prosedering i realistiske omgivelser.

Universitetet i Tromsø

- Seks hus bygges i Breivika, på til sammen 38.000 kvm, inklusive Statsarkivet på 2.000 kvm. I tillegg kommer Østre fløy på 2.000 kvm.
- Juridiske fakultet og Institutt for psykologi legger mest beslag på byggene. I tillegg kommer hovedkantine, studentarealer, Studentsamskipnaden, samisk senter, Institutt for kunsthistorie og Institutt for sosialantropologi, og generelle kontorer.
- Omtrent 15 brukerenheter fra universitetet skal flytte inn. IT-avdelingen skal inn til sommeren, de skal ha ansvaret for en del av byggets infrastruktur. Resten skal inn ved årsskiftet 2003/2004.
- Arkitekter: Telje-Torp-Aasen i Oslo (se <http://www.ttaa.no/>)

temperaturforandringer vises: setter du håndflaten på veggen, vil du i kameraet se omrisset av hånden etterpå. Ved hjelp av denne varmefotograferingen kan man sjekke eventuelle svakheter i isolasjonen eller kuldebroer. Det er første gang Statsbygg bruker termografering som en del av kvalitetsjekken underveis i byggingen. Tekniske rådgivere på de ulike fagområdene og byggeleder gjør kontinuerlige kvalitetskontroller på bygget. – Hensikten med denne kvalitetskontrollen er å gjøre byggeprosessen mer effektiv, noe som igjen er kostnadsbesparende, sier byggeleder Bengt Mortensen. ■

Hus 1: Auditorier, hovedkantine, leseplasser, undervisning, generelle kontorer.

Hus 2: Statsarkivet, studentarealer, Samisk senter, Studentsamskipnaden, IT-avdelinga. **Hus 3:** Avdelingsbibliotek for jus og psykologi med læringsressurs-senter. **Hus 4:** Det juridiske fakultet, Institutt for kunsthistorie og generelle kontorer. **Hus 5:** Institutt for psykologi, Institutt for sosialantropologi og generelle kontorer. **Hus 6:** Auditorium og lunsjkantine.

CAMPUS BREIVIKA I STØPESKJEEN

– Universitet vil først og fremst bli samlet på Campus Breivika, sier Unni Grøneng, Plandirektør ved Universitetet. Vi har nå provisoriske løsninger, begynnerundervisningen er i leide lokaler i sentrum, og fagene jus og psykologi holder til i midlertidige lokaler. Dessuten får vi samlet fellesfunksjoner som for eksempel kantine, IT og studentaktiviteter, tilpasset 7000 studenter. Det er jo viktig å gjøre seg lekker for kommende studenter også. Provisoriske løsninger og dårlige lokaler er lite egnet til å rekruttere nye studenter, framholder Grøneng.

Er dette et fleksibelt bygg med tanke på framtidens universitet? – Generalitet er det rette uttrykket. Bygget er planlagt med begrensede typer av rom. De nesten tusen rommene i bygningen er utformet mest mulig generelle, det vil si at de kan brukes til mange formål og av forskjellige brukere. Et uni-

versitet er på ingen måte en statisk institusjon; på fem år vokste studentmassen fra 3–7000 slik det er i dag. Vi har fått påvirke planløsningene underveis i prosessen, og fått tilpasset bygget etter hvert som endringene har skjedd. Vi er meget godt fornøyde med samarbeidet med Statsbygg. Men brukermedvirkning på dette stadiet i prosessen stiller også store krav til oss i forhold til å koordinere og sørge for at alt kommer til riktig tid i planleggingen, forteller Grøneng. Og når skal dere ta bygningene i bruk? – De 15 brukerenhetene vil begynne å flytte inn ved årsskiftet 2003/2004. Vi regner med at bygget først blir åpent for store studentgrupper og allmennheten når utendørsanlegget ved hovedinngangen er ferdig sommeren 2004.

– Da skal vi ha en heidundrandes fest, lover Unni Grøneng, som da har jobbet med prosjektet i 13 år.

Unni Grøneng

Med stramme tøyer

– Vi lever av kompetansen til folk. Et par måneder i Statsbygg har lært meg at den er svært god, sier Hilde Nordskogen (39).

TEKST: JENS OVE KRISTIANSEN FOTO: LINDA CARTRIDGE

Statsbyggs ferskeste direktør sitter med ansvaret for avdelingen som alene forvalter omtrent halve omsetningen til Statsbygg, nemlig «Rådgivning og byggherre». Omstilling og modernisering frykter hun ikke.

– Moderniseringsprosessen er helt nødvendig. Jeg har ikke vært i huset lenge nok til å komme med de store programerklæringene, men på generelt grunnlag vil jeg si at enhver organisasjon med jevne mellomrom både bør se inn i seg selv og få andre til å kikke en i kortene.

Kikket i kortene ble også Hilde Nordskogens forrige arbeidsgiver – Oslo kommune. En gjennomgang av hovedstadspressen de siste årene viser at avdelingsdirektøren i Samferdselsetaten har måttet svare for mye elendighet: Manglende snørydding, søppel som flyter, mørke gatelamper, hull i asfalten, svevestøv og en by som ikke er ren nok til 17. mai!

Byttet du til Statsbygg for å komme unna medias søkelys? – På ingen måte, ler hun. Media har sin jobb og vi vår. Men jeg skulle ønske det var en litt større evne til å se sammenhenger. Mye av kritikken mot Oslo kommune har vært urettferdig. Samtidig er det sånn at politiske vedtak har konsekvenser og skal følges opp. Sånn sett er det klare likhetstrekk mellom en etat i kommunen og Statsbygg.

Hadde jobben vært enklere uten politikere? – Jeg liker å jobbe i dette grensefeltet. Selv om man ikke alltid forstår hvorfor vedtak ble slik, skal de settes ut i livet. Hvis jeg skulle irritere meg over politiske beslutninger, måtte jeg enten ha funnet meg en annen jobb — eller gått inn i politikken selv, smiler hun.

Har du vært politisk aktiv? – Jeg er oppvokst på Hedmarken, hvor det som kjent er et sterkt politisk engasjement. I min ungdom var nok skillene mellom røde og blåe sterkere enn i dag. Min far var klart blå, og mitt ungdomsopprør var å gå den andre veien. Men, det er en liten evighet siden nå.

Hvorfor tok du denne jobben? – Statsbygg er en svært viktig aktør i bygge – og eiendomsmarkedet med store og interessante prosjekter. Jeg visste også at man var i startgropen til en prosess med omstilling som jeg ønsket å være med på fra starten av.

De største utfordringene fremover? – Noe av det viktigste blir å beholde og utvikle den unike kompetansen vi besitter. Usikkerhet om fremtiden må ikke føre til at vi mister gode medarbeidere.

Og eksternt? Statsbygg har jo fått kraftig kritikk for flere prosjekter, ikke minst på slutten av nitti-tallet? – De aller fleste prosjektene til Statsbygg blir gjennomført innenfor kostnadsrammen. Men det er ikke media opptatt av. Men uansett er det uhyre viktig med god, og la meg si streng, prosjektstyring. Vi skal levere avtalt kvalitet til rett pris, men må ikke bli så opptatt av kvalitet at vi gir kundene mer enn de har bedt om. Da blir det fort dyrt!

Du har vært leder av «Asfaltteknisk Institutt». Det dufter ikke akkurat parfyme av det? Hilde Nordskogen ler. – Nei. Det var meg og gutta. Det legges veldig mye asfalt i Norge i løpet av et år, og det er mange ulike problemstillinger å tenke på, spesielt miljøspørsmål rundt hva slags asfalt man legger og gjenvinning av gammel asfalt.

Tid er noe av det Hilde Nordskogen skulle ønske seg mer av. Ikke minst for å være mer sammen med samboeren og barna på 11 og 13. Og få mulighet til å pleie sin lidenskap: hester. Sånt er det ikke mye rom for nå om dagen.

Men du har kanskje noen kjepphester? – At det er lov å feile! Feil skal være noe både organisasjonen og den enkelte lærer av. Gjør man en feil må man ha ryggrad til å «stå i den». Først da kan man unngå at liknende ting skjer igjen. Folk som løper fra ansvar provoserer meg, avslutter hun.

Det er så vi formelig hører hvordan riddersporene spinner der den nye byggedirektøren går.

**PRIS OPPUSSING:
1,5 MRD EUR**

EU – her er vi

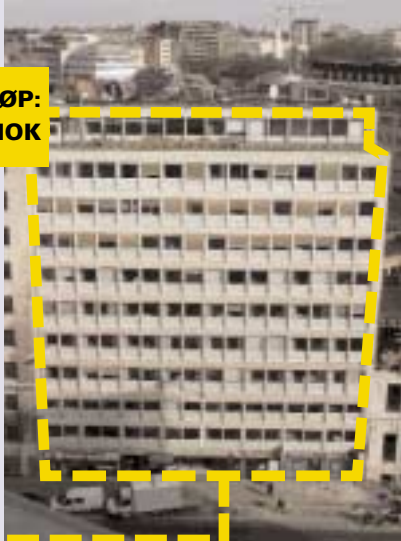
*Madame Smets-Hennekine (90)
og Statsbyggs administrerende
direktør Øivind Christoffersen (53)
besegler kontrakten.*

29. januar 2003 ble en liten merkedag for norsk utenriksstjeneste i Europas maktsentrum. Da tok den norske stat full kontroll over et lite, men svært så sentralt, stykke Brussel. Vis-à-vis EU-kommisjonens kjente landemerke Berlaymontbygget eier Norge nå 8.200 m² fordelt over 11 etasjer.

TEKST: STEIN ERIK LAESKOGEN
FOTO: EU-KOMMISJONEN.

**PRIS KJØP:
92 MILL NOK**

Den norske stat i Brussel. Her holder Norges EU-delegasjon og ambassade i Belgia til. De mottar fire tusen besøkende i året.

Kjøpet er først og fremst en økonomisk disposisjon som Stortinget bevilget penger til. På sikt er det billigere å eie enn å leie i Brussel. Men det gjør jo heller ikke noe at dette var en sjanse til å sikre seg en eiendom sentralt i Brussel til en fornuftig pris.

ET STEINKAST FRA EU Norges ambassade og EU-delegasjonen får nå beholde sine kontorlokaler et steinkast fra EU-kommisjonen. Europaparlamentet befinner seg også bare et par hundre meter unna. Uavhengig av EU-tilknytning og politiske vinder her hjemme på berget, vaier det norske flagget på fasaden som en påminnelse til EU-byråkratene om at «her er vi».

Madame Smets-Hennekine (90) og Statsbyggs administrerende direktør Øivind Christoffersen (53) signerte kjøpekontrakten med hver sin bunke med dokumenter i slutten av januar. Begivenheten fikk et seremonielt preg på notaire og parlamentsmedlem de Clippeles kontor. Fargerike Smets-Hennekine er fremdeles en vital forretningskvinne med balongflyvning som hobby. Og det var ikke enkle forhandlinger.

SPENNING HELT TIL BLEKKET VARTØRT – Prosessen fram til utvekslingen av signaturer var spennende til siste slutt. Nesten litt for spennende, sier Karl Verheylewaghen – opprinnelig belgier som ble norsk for over 20 år siden og ansatt ved EU-delegasjonen for å ivareta UD og Statsbyggs forvaltning av eiendommer i Brussel. Det hadde seg nemlig slik at det var behendig for selgeren å selge i januar men Statsbyggs kjøpsoppsjon gikk også ut i januar. Det holdt – avtalen ble undertegnet to dager før utløpsdato. Både Norges ambassadør til Belgia, John Bjerneby, og EU-ambassadør Bjørn T. Grydland er svært tilfredse med den gode beligheten som nå er sikret for Norge i framtiden.

Fra før har Statsbygg fire eiendommer i Brussel. De tre ambassadørene ved ambassaden, NATO-delegasjonen og EU-delegasjonen bor i statens embetsboliger. En ministerråd ved NATO-delegasjonen bor også i hus eid av den norske stat.

FELLESKAP OG TRYGGHET – Med Statsbygg som eier av bygget har vi fått økt trygghet og forutsigbarhet for ambassaden og EU-delegasjonen. Dette er viktig uansett, og spesielt i en tid hvor nye medlemsland orienterer seg mot Brussel,

sier avdelingsdirektør Øystein Svebo. Svebo leder forvaltningseksjonen i Utenriksdepartementet (UD) og har dermed ansvaret for lokaler og boliger for den norske utenriktjenesten. – Å ha ambassaden og EU-delegasjon i samme bygg har åpnet for stordriftsfordeler allerede, forteller han. Felles arkiv, regnskapsfunksjon og budtjeneste er allerede på plass.

UTSTILLINGSVINDU De to utenriksstasjonene mottar over fire tusen besøk i året, pluss et høyt antall større og mindre møter til daglig. Eiendommen skal derfor utvikles til å bli et effektivt redskap for ambassaden og EU-delegasjonen. – Så sentrale representasjonslokaler vil også kunne tjene som et utstillingsvindu for Norge i Brussel, mener Svebo. I dag disponerer noe over 50 ansatte ved de to utenriksstasjonene 70 prosent av bygget. Av andre leietakere finner vi blant annet verdens eldste nyhetsbyrå – franske AFP. Om akkurat det vil bringe flere nyheter fra Norge ut i verden vites ikke.

FØRSTEINTRYKKET MÅ BLI BEDRE Utenriksdepartementet ser store utviklingsmuligheter for eiendommen. Svebo forteller at det er viktig for ambassaden og EU-delegasjonen å få gjort noe med førsteintrykket av bygget. Det trenger derfor noe oppussing og oppgradering. Blant annet er det foreslått en felles resepsjon og et møtesenter på gateplan. I neste fase ønsker UD å se på hva som kan gjøres med andre arealer. Her kan det bli møterom og konferansesal for undervisning og presentasjoner. Området bør også kunne tilrettelegges for utstillinger og mottakelser.

–Vi er godt fornøyd med Statsbygg i de mange små og store byggesaker på våre ambassader i hele verden. Det tar vi med oss når vi nå legger opp til en trinnvis gjennomføring av modernisering og utvikling av eiendommen i Brussel, avslutter arkitekten i Utenriksdepartementet. ■

Rue Archimède 17

FAKTA

- Eiendommen i Rue Archimède 17 med et samlet bruttoareal på ca 8.200 m² strekker seg over 11 etasjer og to garasjeplaner under bakken. Kjøpesummen var ca 92 mill.kr. Norsk utenriktjeneste har vært leietakere i bygget siden tidlig på 1970-tallet. Ambassaden holdt i en periode til utenfor bygget, men flyttet inn igjen i juni 2001.
- Statsbygg anskaffer, eier, og forvalter statens eiendommer som benyttes av Utenriktjenesten og NORAD. Eiendommens masse er på ca. 83.000 m², og består av om lag 115 eiendommer i over 50 land.
- Ambassadens oppgave er blant annet å fremme norske interesser på økonomiske, politiske og kulturelle områder i forholdet mellom Belgia og Norge. EU-delegasjonen har som hovedoppgaver å innhente informasjon om utviklingen av EUs politikk på områder som er relevante for Norge, og å fremme norske myndigheters synspunkter på europeapolitiske- og utenrikspolitiske spørsmål overfor EU.

Fra Kongens bord til Brussel

Står T'en for turbo? Bjørn T. Grydeland kaster på sin velpleide manke og ler. – Nei, den står for Trygve etter min far, sier Norges EU-ambassadør, som er kjent blant annet for sin store arbeidskapasitet og treningsiver. Noen runder har det også blitt i Schumann-rundkjøringen, der EU-delegasjonen nå har fått fast adresse.

TEKST: BENTE MYHRE HAAST FOTO: THOMAS BJØRNFLATEN

– Alle EU-institusjonene holder til her rundt Schumann-rundkjøringen i Brussel. Derfor er det strategisk viktig at Norge nå har sikret seg eiendommen i Rue Archimède 17, sier Grydeland stolt. Mange er på jakt etter lokaler som ligger så sentralt i EU-området. Faktum er at vårt kontor ligger innenfor sikkerhetssonen når det stadig oftere arrangeres EU-toppmøter i Brussel og politiet sperrer av gatene og innfører adgangsbegrensninger.

– Vi har det aller beste utgangspunktet for lobbyvirksomhet, sier Bjørn T. Grydeland.

Norges EU-delegasjon teller mer enn 40 hoder inkludert 27 diplomater, hvorav ni fra Utenriksdepartementet (UD). Staben representerer 17 ulike departementer som ivaretar Norges ulike faginteresser. – Ledelse er faktisk den viktigste jobben min her, sier mannen som gikk utenpå alle søkere med diplomat-erfaring da jobben skulle besettes for halvannet år siden. Noen av dem følte seg støtt.

– Så vidt jeg vet er jeg den eneste ambassadøren med protester på utnevnelsen fra alle tjenestemannsorganisasjonene i UD, smiler han. Det er ikke lett å se om smilet er muntert eller beskjemmet. – Jeg har respekt for faget diplomati, og har mange gode rådgivere på det området. Samtidig er jeg trygg på min egen kompetanse, sier Norges mest avbildede profil. Bjørn T. Grydeland har nemlig sittet ved Kongens bord i 10 år og sett regjeringer komme og gå. Som departementsråd ved Statsministerens kontor (SMK) hadde han rollen som pennfører for statsråd på Slottet.

Slottet og andre kongelige eiendommer har han vært i befatning med også på annet vis. Han representerte SMK i Utvalget for statens kongelige eiendommer. – Slottsutvalget kom akkurat i grevens tid og har fått til veldig mye. Det har bidratt sterkt til å klargjøre hvordan disse nasjonalt viktige eiendommene skal håndteres. I Norge har vi så få statlige eiendommer som de kongelige disponerer at de må vi ta godt vare på, sier Grydeland med ettertrykk. – Det blir særlig viktig å få gjort noe med Bygdø kongsgård som er bygd i en fei og har en lang og trist historie med dårlig vedlikehold, sier han og ønsker i samme åndedrag Statsbygg lykke til med oppdraget.

– Jeg har respekt for faget diplomati, og har mange gode rådgivere på det området. Samtidig er jeg trygg på min egen kompetanse.

– Det som kanskje ikke alle er klar over, er at 70–80 prosent av arbeidet til EU-delegasjonen dreier seg om norsk innenrikspolitikk.

Om han er rojalist? – Det har vært tradisjon for departementsråden ved SMK å være republikaner, ler han, men vil ikke ut med hvor han selv står.

I det hele tatt er EU-ambassadøren svært nøye med ikke å flagge personlige synspunkter. – Det handler om rollebevissthet, sier han og påstår at han jobber for det meste etter instruks. – Det som kanskje ikke alle er klar over, er at om lag 70–80 prosent av arbeidet til EU-delegasjonen dreier seg om norsk innenrikspolitikk. Derfor er heller ikke utenlandske medier opptatt av våre saker, sier Grydeland og trekker et lettelsens sukk. Han har sett hvordan presset på politikerne har økt de siste årene, og forventningene om å være tilgjengelig 24 timer i døgnet. Sånn sett er det greit å forholde seg til en liten gjeng i Brussel på 5–6 norske journalister – og en fra Åpent rom.

Akkurat nå er det EØS-forhandlingene som står øverst på dagsorden. Grydeland er betinget optimist med tanke på allerede før påske å ha forhandlet fram vilkår som den norske regjering kan stille seg bak. – Det egentlige kritiske punktet er 1. mai 2004, forteller EU-ambassadøren. Det er han

som er forhandlingsleder for Norges vilkår i EØS-avtalen som må fornyes på grunn av EUs utvidelse med 10 nye medlemsland. Men det er mange skjær i sjøen, og avtalen skal ratifiseres av 28 lands nasjonalforsamlinger. – Av den grunn er det fint å få forhandlingene i havn nå, slik at ratifisering kan gjennomføres samtidig med at nåværende og nye EU-land skal ratifisere den store østutvidelsen, forklarer Grydeland.

–Vi merker dessverre at kunnskapen om EØS-avtalen er blitt dårligere. Det er stadig færre referanser å støtte seg til. Kanskje det har vært for få politiske EØS-konflikter på EU-politikernes dagsorden, undrer Grydeland seg, og ler hjertelig når Åpent roms utsendte foreslår å be Statsbygg lage litt bølger for å løfte temaet.

Grydeland har fått dispensasjon fra UD fra regelen om at ambassadører ikke kan ha styreverv. Det er han glad for, for som nestleder i styret for Den Norske Opera har han en god grunn til å følge med Statsbygg også fra den kanten. – Det har vært usedvanlig spennende å være med fra start på et slikt prosjekt, sier han. Han var med allerede før lokaliseringdebatten hadde lagt seg.

Hvor var du da Valgerd tok første spadestikk til Fjordoperaen, spør vi. – Jeg så det på TV hjemme i Brussel, sier han. – Både kulturformidlingen inne i bygget og hvordan monumentalbygget som sådan vil prege bybildet, er begge deler noe jeg ser veldig fram til, sier Grydeland. Han har full tillit til Statsbygg og prosjektdirektør Roar Bjordal, også han fra Molde. – Jeg var allerede som barn imponert over naboen Roar, som var litt eldre, minnes moldenseren Bjørn T. Grydeland, som forhåpentligvis blir å finne på første rad under åpningsforestillingen i 2008. – Om Statsbygg på det tidspunkt er et AS eller ei, vil jeg ikke ha noen formening om. Men jeg mener det er viktig at staten har en profesjonell aktør på bygge- og eiendomsområdet, sier han.

Det er diplomat han er, Bjørn T. Grydeland. Han respekterer folkets valg om å stå utenfor EU. – Det ville være feil i min jobb å bruke energi på det valget som er tatt, sier han. Diskusjonen om EUs nye «grunnlov» går friskt uten vår medvirkning, men vi kan ikke utelukke at det endrer betingelsene for EØS-land, og da må vi følge med, sier han.

– Når EU-folket nå til neste år flytter tilbake til den nyoppussede Berlaymont-bygningen, vil de se at rett over gata vaier det norske flagget friskt i vinden allerede, avslutter Bjørn T. Grydeland. Han ønsker flere norske institusjoner velkommen som samboere, for uansett EU-tilknytning vil Rue Archimède 17 ha en profil som det norske hus i Brussel. ■

Bjørn T. Grydeland (53)

- Ambassadør ved den norske EU-delegasjonen i Brussel fra november 2001.
- Departementsråd ved Statsministerens kontor (SMK) og statsrådssekretær under følgende regjeringssjefer fra 1992-2001: Gro Harlem Brundtland, Thorbjørn Jagland, Kjell Magne Bondevik og Jens Stoltenberg.
- Medlem av «Slottsutvalget» 1998–2001
- Utnevnt til Kommandør av St. Olavs Orden for embedsfortjeneste i 1998.
- Nestleder i styret for Den Norske Opera.
- Før SMK var han ansatt i Rasjonaliseringsdirektoratet, Justisdepartementet og Finansdepartementet.
- Cand. polit. i statsvitenskap.

FAKTA

Grabbetak for ny opera

«Det stig av hav eit operahus» sa Øivind Christoffersen fritt etter Arne Garborg, da Statsbygg inviterte til offisiell oppstart av grunnarbeidene i Bjørvika 17. februar. Om godt og vel ett år vil Statsbygg-sjefens ord bli en realitet.

TEKST: METTE NORDHUS FOTO: LARS EIVIND BONES/DAGBLADET

Kulturminister Valgerd Svarstad Haugland tar det første grabbetaket på tomten.

I strålende sol og åtte kuldegrader, og med et hundretalls tilskuere, innledet kulturminister Valgerd Svarstad Haugland byggefasen for nytt operahus ved å ta det første grabbetaket på tomten. Med det gikk startskuddet for et meget omfattende grunnarbeid.

Det nye operahuset skal ligge delvis ut i sjøen. Det betyr store utfordringer både med hensyn til fundamentering, håndtering av forurenset masse, mulige arkeologisk interessante funn, tørrlegging av bunnen, og ikke minst å få bygget så tett at vannet holdes ute. – En av de teknisk mest utfordrende arbeidene ved oppføringen av operaen er at kjelleren under scenen i den store salen skal gå 16 meter ned under havflaten, sier Terje Olsen, prosjektleder for byggefasen.

Til sammen skal det fundamenteres 23 kilometer pæler som skal danne bæreelementene for bygget. Det er varierende lengde på pælene, men noen vil gå 55 meter ned under vann for å nå fjell.

Statens forurensingstilsyn (SFT) har stilt strenge krav til håndteringen av den forurensete bunnen. Området det skal

graves i må inngjerdes med en såkalt siltgardin for at ikke forurenset masse skal flyte ut i fjorden. De rundt 12.000 kubikkmeter forurenset masse som skal fjernes skal sorteres etter forureningsgrad, og deponeres i henhold til dette. I tillegg skal et område på 20.000 kvadratmeter forurenset grunn tildekkes med duk og minst en halv meter rene sandmasser. I areal tilsvarer dette fire fotballbaner.

Fra arkeologisk side blir også prosjektet fulgt tett. To personer fra Norsk sjøfartsmuseum vil være tilstede og kontrollere hvert grabbetak og hver ladning som tas opp fra bunnen. Oppdages det interessante funn, ikke nødvendigvis vikingskip men kanskje handelsskip fra 1700-tallet, vil arbeidene måtte stoppe til skipet er hevet. Blir forsinkelsen lang, vil det få betydning for ferdigstillingen av Fjordoperaen. ■

Ny avkjøring

FAKTA

- Bygging av nytt operahus har allerede begynt å sette preg på omgivelsene rundt selve operatomten. Som en del av prosjektet er Statsbygg pålagt å bygge ny avkjøringsrampe fra Bispelokket ned i Bjørvika. Den nye avkjørselen ligger lenger øst, nærmere Bispevika. Den vil bli tatt i bruk i slutten av april, og den gamle rampen vil bli revet i begynnelsen av mai.
- Hovedutfordringen så langt er å få til den avanserte elektroniske skiltingen som på meget kort varsel må kunne endre hele kjøremønsteret. Kostnadene knyttet til ny avkjøring er på rundt åtte millioner kroner.

Førpremiere på operahuset

Ein modell av den nye operaen i Bjørvika i Oslo er no på turne til norske kulturhus. Riksutstillingar har produsert modellen i samarbeid med Snøhetta, Den Norske Opera og Statsbygg.

Opera som kulturhus viser kva funksjonar eit kulturhus treng. Sal, scene, produksjonsfabrikk og publikumsareal. Men korleis ser operaen ut, og kva grep må til for å lage eit slikt bygg? Har bygget overføringsverdi, for eksempel til norske kulturhus? Modellen viser korleis operaen er sett inn i byutviklinga i Bjørvika i Oslo, der det nye bygget skal ligge. Publikum over heile landet blir utfordra til å tenke over

korleis deira eigne lokale kulturhus ser ut, tenke arkitektur og byutvikling og samanlikne med modellen.

Opera som kulturhus er spesialdesigna for visning i vrime-rom og offentlege vestibylar. Publikum får sjå ein modell og eit digitalt visningsprogram. Det er laga informasjonsbrosjyre til publikum og lærarretteleing til skoleklassar som kjem på besøk.

Vandreutstillinga har vore i Haugesund, Tysvær og på Stord, og kjem til Suldal 26.4, Seljord 17.5, Praha 12.6, Stavanger 7.7, Sunndal 16.8, Sogndal 6.9, Steinkjer 27.9, Inderøy 18.10, Namsos 8.11 og Åmot 29.11. ■

Begrepet «monumentalbygg» gir assosiasjoner til bygg som uttrykker makt og autoritet. Mange synes det klinger dårlig og virker pompøst. Men monumentalbygg kan også være en betegnelse på minneverdige bygg av varig verdi, i det minste om en skal ta uttrykket bokstavelig: Monumental kommer fra det latinske monere, som betyr å minne på. Også i dag reiser vi bygninger som vil bli stående som monumenter over vår tid.

Polaria i Tromsø

Ser du noen hvite, enorme isflak tett i tett i fjæra i Tromsø, da kan det være Polaria, Norges nasjonale senter for formidling av polar- og miljøkunnskap. Det moderne isbygget på 2.200 kvadratmeter har hatt nærmere en halv million besøkende siden åpningen i 1998.

TEKST: ELIN LIED

FOTO: JIRI HAVRAN/STATSBYGG

Det arkitektoniske uttrykket med isflakene gir assosiasjoner nettopp til det Polaria ønsker å formidle; det arktiske landskap og dyrelivet. Inne i isflakene, i informasjons- og opplevelsessenteret, får man spennende filmopplevelser og vandring i det arktiske landskapet, utstillinger og et stort akvarium med fisk og seler. Det gir en realistisk følelse av å være i arktiske strøk.

Polarias fasade er i sin helhet tekket med takfolie med unntak av inngangspartiet som er av lerkpanel. Innimellom isflakene er det partier med glass som gir assosiasjoner til lyset fra isbreer.

Juryens vurdering var at den tverrstilte bygningskroppen ville nøytralisere sykehusets høye bygning, og det ble vur-

dert som konkurransens beste grep. I tillegg mente juryen at konseptet kunne oppfattes som en «flørt» med Ishavskatedralen. Det var JAF arkitektkontor AS fra Gjøvik som vant den internasjonale arkitektkonkurransen i 1995. Polaria ble ferdigstilt og tatt i bruk i mai 1998. ■

75 år for Norge

- Norsk Polarinsittutt fyller 75 år i 2003. Instituttet flyttet til Tromsø i 1998 etter en stor politisk debatt. Polarmiljøsentret og attraksjonsdelen Polaria ble åpnet i desember 1998, og har snart hatt en halv million besøkende.
- Norsk Polarinsittutt er et direktorat under miljøverndepartementet, med forskning, forvaltningsrådgiving og kartlegging av norske polare områder som formål. I tidligere tider var instituttet en aktiv pådriver for å hevde norsk suverenitet i polarområdene. I dag representerer Polarinsittuttet Norge i mange internasjonale fora.
- Nasjonalt og internasjonalt er instituttet mest kjent for forskning på isbjørn og miljøgifter. Instituttets styrke ligger i tverrfaglige arbeid gjennom forskningsprogrammene Polarklima, Miljøgifter, Biodiversitet og Geokart, og er etterspurt av media, publikum og undervisning.

www.npi.no

FAKTA

Skisse av Storøya slik den skal bli til slutt. Ikke mye som minner om rullebane.

FRODIG forvandling for FORNEBU

TEKST: JENS OVE KRISTIANSEN

FOTO: JENS SØLVBERG

– Et puslespill å bygge opp og sette sammen dette igjen, sier Tore Herland, ansvarlig for de nye grøntområdene på Fornebu. Målet er å skape et trivelig og allsidig grøntmiljø for innbyggere og arbeidstakere i den nye «Fornebubyen» som får 15–16.000 innbyggere i tillegg til de som allerede bor i området.

HJELPER NATUREN Landskapet på Fornebu blir nok ikke akkurat slik det var før det ble sprengt ned til en flyplass. Men det skal gjennomgå en radikal forandring i forhold til dagens flate rester av rullebaner, blant annet på Storøya, et område på omtrent 50 mål. Koller på opptil 13 meters høyde er en del av det. Og selvfølgelig trær, busk og kratt.

Når et nytt landskap tar form skal det beplantes. Siden vi ikke har tid til å vente på at naturen går sin gang på Fornebu er altså trær, busker og kratt allerede satt i bestilling. Seim trær og planter AS i Askim skal levere trærne, og Norplant AS i Lier buskene. Både i Askim, Lier, Grimstad og på Nøtterøy er små busker og trær satt til å vokse. Men sin endelige vokseplass har de altså ikke funnet.

Å forvandle en asfalt-jungel av en flyplass til et område hvor mennesker kan arbeide, bo og trives er langt mer enn vann, vei, kloakk, hus og veier. Rundt om på sør- og østlandet spirer og gror 22.000 trær og 137.000 busker. Med destinasjon Fornebu.

LOKALE PLANTER – Det er lagt vekt på at plantene i størst mulig grad skal være av lokale herkomster. Dette innebærer at frø og stiklinger er samlet inn, hovedsakelig i oslofjordområdet. Innsamlingen ble gjort i 2001 og 2002, forteller Herland.

Mangfold og variasjon er stikkord for vegetasjonen. Trærne er fordelt på 12 ulike treslag, blant dem furu, bjørk, eik, or og rogn. Blant buskene finner vi syrin, hegg, spirea og hassel. Duft av kaprifol skal det også bli, og noen rosetyper inngår i utvalget. «Stikkebusker» som slåpetorn og vanlig hagtorn vil bli brukt noen steder for å gi beskyttelse for fugler. Storøya ligger nemlig mellom to naturreservater, Storøykilen og Koksabukta.

STORT OPPDRAG – Selv om vi er Norges største produsent av trær, er dette et av de største oppdragene vi har hatt, forteller daglig leder Tore Seim ved Seim trær og planter.

Åpent rom er med til gartneriet i Askim og ut på noen av de store feltene hvor det vokser trær i alle størrelser som etter

De gror i Askim, men har
destinasjon Fornebu. Tore Seim og
Tore Herland sjekker tilstanden til eiketrær
som skal plantes ut på Storøya om noen år.

hvert skal slå rot på Fornebu. I tillegg til å levere trær, er Seim svart opptatt av jordkvaliteten på Storøya. Det nye området skal nemlig bygges opp med overskuddsmasser fra utbyggingen på Fornebu. Og for alt som skal vokse er jordkvaliteten svært viktig.

– Når trær og planter dør etter at de er plantet ut på vokseplassen, skyldes det i 80 prosent av tilfellene at de drukner, forteller Seim. Trærne med siste stoppested Fornebu vokser i sandholdig jord i Askim.

– Siden vi har tatt mål av oss til å produsere det vi trenger av jord på Fornebu selv, er det viktig at vi lytter de til de som skal levere vegetasjonen for at dette skal vokse best mulig, sier Herland.

FUGLELIV Anleggstiden vil strekke seg over 4–5 år. Landskapet skal ikke bare være til glede for folk flest. Det skal også utvikles slik at det beskytter fuglelivet i naturresevatene. I samråd med Norsk Ornitologisk Forening vil det bli satt opp et tårn for fuglekikking.

- FAKTA**
- Det nye landskapet på Fornebu bygges i stor grad opp ved å gjenbruke masser i området.
 - Det er et sentralt miljømål på Fornebu å gjenvinne overskuddsmasser for å bruke dem i nye anlegg.
 - Gjenvinningsanlegget på Storøya produserer blant annet pukk fra utsprengt fjell og vekstjord fra tilgjengelige gravemasser til de nye grøntarealene.
 - I løpet av fire år regner man med at om lag 600.000 tonn masse skal passere gjenvinningsanlegget.
 - Utplantingen av trær og busker starter i 2005.

I variasjonen av skogkledde koller og enger skal det gis gløtt mot fjorden. Det blir en stor badestrand på Storøya, og det skal bli et flott turområde.

Når området har «satt seg» om noen tiår er det ikke sikkert at den vakre bjørka det svermes under er kommet som et frø med vinden. Den kan like godt ha kommet med trailer fra Askim. ■

Hvem skal nå lede an?

Statsbygg har bygd mange bygninger av ypperste klasse. Statsbygg har i de senere år bygd Universitetsbiblioteket, Høgskolen på Gimlemoen, Realfagbygningen ved NTNU, vernebygget for Hamar domkirkeruin, Sameitinget, m.fl. Alle er bygninger som står igjen som eksempler på det beste i norsk samtidsarkitektur. Bygningene har én ting felles: De har blitt til etter åpne arkitektkonkurranser.

Vi har sett at den åpne arkitektkonkurransen har frembrakt løsninger som er funksjonelle, økonomiske og vakre, og som har brakt norsk arkitektur videre. Den åpne arkitektkonkurransen viser gang på gang at det frembringes nye, uventede og gode løsninger. Statsbygg har således vært en foregangsbedrift i å bruke den åpne arkitektkonkurransen som redskap til å nå sine mål om å skape gode bygninger – inntil for noen få år siden. I det siste har Statsbygg i stor grad forlatt den åpne arkitektkonkurransen til fordel for pre-kvalifiseringer, anbud og lukkede konkurranser når de skal velge arkitekter. Det er ikke dermed sagt at resultatet ikke blir bra. Det er bare det at det er så mange muligheter som ikke blir synliggjort.

I Norge har vi i dag veldig mange dyktige unge arkitekter. Det viser seg at det er vanskelig for unge arkitekter å nå opp i prekvalifiseringer hvor tidligere meritter er avgjørende for å bli valgt. Den åpne arkitektkonkurransen gir muligheter for de unge. Kravet til innlevert materiale bør imidlertid reduseres slik at det ikke drenerer bransjen for ressurser. Det er idéen som teller.

Det er samlet mange argumenter for å benytte åpne arkitektkonkurranser mer: Større nyskaping, bedre løsninger, flere muligheter for unge arkitekter.

Her har Statsbygg en mulighet til å utvikle sin rolle som forbilde.

Gå foran! Vis resten av byggebransjen hvordan det skal gjøres.

Oppsplittingen av Statsbygg er godt i gang med etableringen av Entra. I tillegg diskuteres det nå ytterligere oppsplitting bl.a. for å kunne møte de private eiendomsutviklerne på deres egen banehalvdel. Dette er muligens fornuftig i et rent business perspektiv – ikke vet jeg, men hva skjer med kvalitetsmålene? Skal Statsbygg oppdeles og bli som eiendomsutviklere flest som har ett primærsmål: Å tjene penger, med kvaliteten som salderingspost! Jeg håper ikke det. Det sterke fag- og kompetansemiljøet som Statsbygg representerer bør snarere forsterkes enn brytes ned gjennom oppdeling av bedriften. Et sterkt og samlet Statsbygg kan utvikle bygninger av beste klasse. På den måten kan Statsbygg være et forbilde og en katalysator for en fremtidsrettet statlig arkitekturpolitikk.

Det går mot dårligere tider. Pessimismen er på full fart inn på byggemarkedet, noe som arkitektene merker i første omgang. Oppdragsmengden blant landets arkitektkontorer er sterkt fallende. Permitteringer og oppsigelser er i full gang. Dette vil om kort tid gi utslag blant entreprenørene med arbeidsledighet og generelle nedskjæringer. Regjeringen bør være oppmerksom på dette. Nå er tiden inne for å sette i gang nye byggeprosjekter. Statsbygg har mange prosjekter klare for igangsetting og det er store uløste byggeoppgaver innen helse og undervisning. Staten kan ved å dra i gang nye prosjekter opprettholde kompetansemiljøene og demme opp for arbeidsledigheten. Og i tillegg få frem kvalitetsbygninger til gunstige priser!

Ha en god dag!

Gudmund Stokke

Nyvalgt president i Norske Arkitekters Landsforbund

